

Orkestralna predstava

Vučnik, Ema

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:732917>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-20**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET U ZAGREBU
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

EMA VUČNIK
ORKESTRALNA PREDSTAVA

Završni rad

Zagreb, 2020.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET U ZAGREBU
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Ema Vučnik

ORKESTRALNA PREDSTAVA

Završni rad

MENTOR: Josipa Kraljić, viši predavač

Zagreb, 2020.

Zahvala

Hvala mojoj obitelji koja mi je omogućila školovanje i pružila podršku tijekom cijelog obrazovanja. Zahvaljujem roditeljima Jadranki i Mladenu te sestri Ani. Veliko hvala mom dečku Mariu na strpljenju i ljubavi. Hvala mojim kolegicama Andreji, Antoniji, Petri Margareti i Ivi s kojima sam provela prekrasne studentske dane.

Posebno se zahvaljujem svojoj mentorici Josipi Kraljić na suradnji i strpljenju.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. UTJECAJ GLAZBE NA RAZVOJ DJETETA	2
2.1. Utjecaj glazbe na intelektualni razvoj	5
2.2. Utjecaj glazbe na emocionalni razvoj	5
2.3. Utjecaj glazbe na socijalni razvoj	6
2.4. Utjecaj glazbe na tjelesni razvoj	6
3. ODGOJITELJEVA ZADAĆA	7
3.1. Glazbene kompetencije odgojitelja	7
3.2. Uloga odgojitelja	8
4. GLAZBENE AKTIVNOSTI	9
4.1. Igre s pjevanjem	9
4.2. Obrada pjesme, brojalice i aktivno slušanje glazbe	10
4.3. Poticanje dječjeg stvaralaštva	11
4.4. Sviranje na udaraljkama	12
5. KORIŠTENJE INSTRUMENATA U RPOO	14
6. Orkestralna predstava	16
6.1. Stolna predstava	16
6.2. Priprema za predstavu „Trnoružica“	16
6.3. Tijek aktivnosti kroz tjedan dana	17
6.3.1. Uvodna aktivnost: Izrada glazbala s djecom	17
6.3.2. Razgovor s djecom o glazbalima	18
6.3.3. Metodički postupak: "Trnoružica"	19
6.3.4. Završni dio	23
7. Zaključak	25
Literatura	26

Sažetak

Glazba kao i glazbene aktivnosti ima utjecaj na različite aspekte djetetova razvoja već od najranije dobi, a kako bi bile uspješne važno ih je prilagoditi dobi djeteta. Utjecaj glazbe vidi se u svim aspektima razvoja: emocionalnom, intelektualnom, socijalnom i tjelesnom razvoju djeteta. Osviještenost o pozitivnim utjecajima glazbe na razvoj doprinijet će i češćem provođenju kvalitetnih glazbenih aktivnosti. Kako bi ostvarilo glazbene potencijale djetetu je potrebna odgojiteljeva podrška koja zahtjeva određene kompetencije. Odgojitelji ranog i predškolskog odgoja imaju razne uloge u glazbenom odgoju djece, oni su u isto vrijeme motivatori, suigrači i posrednici glazbe. Glazbenim aktivnostima odgojitelji jačaju komunikacijske vještine, osjećaj za ritam i pokret te su takve aktivnosti važan dio dječjeg glazbenog razvoja. Najčešće glazbene aktivnosti su igre s pjevanjem, obrada pjesama i brojalica, aktivno slušanje glazbe, poticanje dječjeg stvaralaštva te sviranje na udaraljkama. Aktivnosti su uspješnije ako je prostor u kojem se održavaju prikladno opremljen te omogućava zadovoljavanje svih djetetovih potreba. Kako bi aktivnost bila zanimljivija, a glazbeni doživljaj potpun djeci je potrebno ponuditi instrumente ili potaknuti izradu istih.

U glazbenoj aktivnosti koju sam osmislila prikazana je predstava u koju su uklopljeni ulomci iz baleta Trnoružica, Petra Iljiča Čajkovskog. Prikazana je izrada predstave i lutaka. Predstava je prikaza u slikama po scenama, a svaka scena ima svoj pripadajući ulomak iz baleta. Prije početka predstave s djecom je isplanirana izrada glazbala od neoblikovanog materijala, a nakon predstave dvije igre kojima bi se produbila sama predstava.

Ključne riječi: glazba, dijete, razvoj

Summary

Music and music activities have influence on different aspects of children's development, especially in early ages. It is important to adapt activities to children's age if we want them to be successful. Musical influence is present in all aspects of development: emotional, intellectual, social, and physical. Awareness about positive effect of music on children's development would contribute to a more frequent implementation of quality music activities. A child needs an educator to achieve one's own musical potential. Educators of early childhood education have many roles in musical upbringing, they are motivators, teammates, and musical mediators. Educators use music activities to strengthen the communicational skills, improve rhythm and movement. Those activities are important part of children's musical development. Most common music activities are singing games, processing songs and nursery rhymes, active listening, encouraging children's creativity and playing percussion instruments. Activities are more successful if the environment is well equipped and if it enables satisfaction of children's needs. To make activities more interesting, and musical experience complete, children should be offered to play or to make instruments themselves.

For the musical activity that I came up with, I decided to present a play which consisted of fragments from Sleeping beauty ballet, by Pyotr Ilyich Tchaikovsky. The making of the play and the puppets was shown. The play was represented in pictures according to the scenes, and every scene consisted of appropriate ballet fragment. Before the play, educators would encourage children to plan the construction of instruments from unstructured/amorphous material. Two games were played after the play to expand it.

Key words: music, children, development

1.Uvod

Dijete se s glazbom susreće u najranijoj dobi, a dolaskom u vrtić dobiva podršku za ostvarenje glazbenih potencijala. Istraživanja su pokazala kako fetus reagira na ritmičke podražaje te možemo zaključiti kako glazbene sposobnosti dolaze vrlo rano do izražaja. Poticajna sredina pridonosi djetetovu razvoju, a kada je u pitanju razvoj glazbenih sposobnosti, važno je da glazba postane sastavni dio djetetovog života. Svakodnevni susreti s glazbom razvit će kod djeteta potrebu za slušanjem, a razvit će i ugodnu te poticajnu atmosferu. (Marić, Goran, 2013.)

U ovom radu objašnjene su dobrobiti za dijete koje mu glazba pruža, te kako potaknuti razvoj glazbenih sposobnosti. U razvoju glazbenih sposobnosti veliku ulogu imaju odgojitelji pa je tako navedeno i koje bi sve kompetencije odgojitelji trebali imati i sa kojim se sve ulogama u radu susreću. Zatim su navedene glazbene aktivnosti koje se najčešće provode, a za potrebe ovog završnog rada osmislila sam niz aktivnost pod nazivom „Orkestralna predstava“.

2.UTJECAJ GLAZBE NA RAZVOJ DJETETA

Djeca spontano započinju igru, ples, pjevanje, to im je prirodno te na taj način izražavaju sebe. Kada je glazba i glazbeni izričaj u pitanju djeca trebaju zadržati tu slobodu te imati podršku kako bi ostvarili svoje potencijale. „Dokazano je da se sva djeca rađaju s nekim muzičkim sklonostima, koje se u prvoj godini u povoljnim prilikama mogu razviti u elementarne sposobnosti ,a u nepovoljnim prilikama većinom zahiruju.“(Marić, Goran,2013., 15.str. prema Manasteriotti, 1981:4) O važnosti glazbe u životu djeteta rane i predškolske dobi govori i istraživanje tima Rauscher-Shaw nad tridesetero djece predškolske dobi koja su pohađala satove klavira, djeca su nakon šest mjeseci znala svirati jednostavne Mozartove i Beethovenove skladbe. Ono što je znanstvenicima bilo zanimljivo je to što su djeca iskazala znatno veću sposobnost obavljanja prostornih i vremenskih zadataka u usporedbi s djecom koja su išla na informatički tečaj. Znanstvenici su primijetili kako fetus reagira na ritmičke podražaje te da na glazbene sposobnosti djeteta možemo utjecati od njegove najranije dobi. Tako možemo primijetiti da glazba i glazbene aktivnosti imaju veliki utjecaj na život predškolskog djeteta, njegove sposobnosti i koncentraciju. „Glazba doprinosi realizaciji i zadovoljenju različitih odgojnih ciljeva u djetetovoj ranoj i predškolskoj dobi. Brojne su dobrobiti glazbe u djetetovu cjelovitu razvoju koje potvrđuje sve veći broj istraživanja u ovom području, a poznata je i terapijska moć glazbe koja se osobito ističe u području glazboterapije“ (Blaženka Bačlija Sušić, Dječje glazbeno stvaralaštvo: stvaralački i autotelični aspekt, 2018., 76.str.) Kako bi glazbene aktivnosti bile uspješne, a samim time pozitivno utjecale na glazbeni razvoj djeteta, potrebno je pronaći aktivnosti koje su primjerene razvojnoj dobi djece. Taj zadatak povjeren je odgojiteljicama ranog i predškolskog odgoja što znači da o njihovom angažmanu uvelike ovisi djetetova motiviranost i zanimanje za glazbu.(Vidulin, 2016.) Čudina-Obradović (1991.) navode devet faza razvoja glazbenih sposobnosti, a to su: faza slušanja koja traje od rođenja do šestog mjeseca, faza motoričke reakcije na glazbu koja traje od šestog mjeseca do devetog mjeseca, faza prve glazbene reakcije u periodu od devetog do osamnaestog mjeseca, faza prave glazbene reakcije koja traje od osamnaestog mjeseca do treće godine, faza imaginativne pjesme koja se javlja u periodu od treće do četvrte godine, faza razvoja ritma u razdoblju od pete do šeste godine, faza stabilizacije glazbenih sposobnosti javlja se od šeste do devete godine, faza estetskog procjenjivanja javlja se u jedanaestoj godini te glazbena zrelost koja se javlja u sedamnaestoj godini. Glazbene sposobnosti po razdobljima detaljnije su navedene i raspoređene su u tablici

Tijek razvoja glazbenih sposobnosti djeteta (Starc, Čudina-Obradović, Pleša, Profaca, Leticia Kaleta i Maekočić, 2004. 58-59.str)

DOB	FUNKCIJA	MANIFESTACIJE
FAZA SLUŠANJA		
0-1mj.	reagiranje na zvuk	žmirkanje, podrhtavanje
1 mj.	reagiranje na zvuk	„akustička fiksacija“ (umirivanje pri slušnom podražaju)
3 mj.	lociranje zvuka	okretanje glave prema zvuku
4-6 mj.	diferenciranje slušnih podražaja	veća osjetljivost na tonove nego na govor
	početak aktivne recepcije glazbe	sluša pozorno, pokazuje znakove zadovoljstva, pokreće se na zvuk cijelim tijelom
FAZA MOTORIČKE REAKCIJE NA GLAZBU		
6 mj.	početak izravnog oponašanja	pokušaji glazbene reprodukcije
6-9 mj.	gukanje kao odgovor na glazbu (izravno)	reprodukcija promjena u visini tona ili ritmu

Slika 1 tablica Tijek razvoja glazbenih sposobnosti djeteta

FAZA PRVE GLAZBENE REAKCIJE		
9 mj.	„glazbeno brbljanje“ diferencirano reagiranje	pokušaji glazbene reprodukcije
12-18 mj.	porast broja motoričkih reakcija na glazbu	razne reakcije ugone ili neugode na razne vrste glazbe
18 mj.	početak usklađivanja pokreta i glazbe	
FAZA PRAVE GLAZBENE REAKCIJE		
18-24 mj.	spontano pjevanje	pjevanje bez riječi (mali intervali), oponašanje teksta, oponašanje nekoliko taktova melodije
2-3 god.	rivalitet spontanog pjevanja i oponaša- nja poznatih melodijskih sekvenca	
3 god.	porast glazbenog interesa; povećava se usklađenost pokreta s glazbom; povećava se količina pjevanja po glazbenom modelu na račun spontanog pjevanja; uspješno oponašanje ritma, ritma i melodije u 50% djece	pozorno slušanje, koncentracija na glazbene sadržaje
FAZA IMAGINATIVNE PJESME		
3-4 god.	pjevanje raznovrsnih pjesama, često izmišljanje ili sastavljanje od dijelova poznatih pjesama; melodijski su inventivne, ritmički skromne	
FAZA RAZVOJA RITMA		
5-6 god.	dvostruko se poboljšava sposobnost održavanja ritma; teškoće: ne mogu prilagoditi pokrete promjenama tempa, greške u intervalima, slučajno transponiranje u drugi tonalitet; još ne razlikuju: riječ, ritam, visinu tona	
FAZA STABILIZACIJE GLAZBENIH SPOSOBNOSTI		
6-9 god.	nagli razvoj melodičkih i ritmičkih vidova glazbene sposobnosti; u skladu s razvojem nastanka pojmova (u kognitivnom području) nastaju i glazbeni pojmovi: ritmički, melodijski, harmonijski i pojmovi o glazbenoj formi; percepcija i razumijevanje glazbe olakšani su usvajanjem pojmova: trajanje, tempo, takt, melodijsko kretanje i tonalitet	

Izvor: Starc, Čudina-Obradović, Pleša, Profaca, Letica Kaleta i Markočić (2004) *Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi*, str. 57, Golden marketing, Zagreb

Slika 2 tablica Tijek razvoja glazbenih sposobnosti djeteta

U literaturi se prve tri godine uvijek spominju kao najvažnije, a tako je i u učenju kroz glazbu. Glazba djeci pruža mnogo dobrobiti kao što je razvoj vještine slušanja, razvoj intuitivne reakcije, razvoj zvukovnog bogatstva, pospješeno pamćenje, poticanje društvenosti, poticanje govora, poticanje razmišljanja i donošenje zaključaka. (Dijete, vrtić i obitelj br. 25. Učenje kroz glazbu, Elizabeth B. Carlton, Child Care Information Exchange, svibanj/lipanj 2000.)

Glazba utječe na cjelokupan razvoj djeteta, a Marić i Goran (2013.) utjecaj glazbe rasporedile su na četiri razvojna područja: intelektualni razvoj, emocionalni razvoj, socijalni razvoj i tjelesni razvoj.

2.1. Utjecaj glazbe na intelektualni razvoj

Govor je sastavni dio intelektualnog razvoja djeteta, a glazba ima snažan utjecaj na njegov razvoj već od najranije dobi kada se dijete igra riječima na prirodan i melodičan način. Tekstovi pjesama bogate djetetov rječnik te ono spoznaje bolje svijet oko sebe i stvari koje ga okružuju. Melodija te tekstovi koje dijete usvaja znatno utječu na razvoj pamćenja, pozornosti i drugih intelektualnih procesa. (Marić, Goran, Zapjevajmo radosno, 2013. 16.str.) U Nizozemskoj i Švedskoj razvijen je inovativan i maštovit program, „Ples pisanja“, koji se koristi od početka 90-tih godina u dječjim vrtićima i osnovnim školama u cijeloj Europi. Ples pisanja je način uvođenja pisanja kroz pokret, crtež, ritam i glazbu. „Ova metoda integrira cijelo tijelo u razvoju koordinacije dječjih ruku i prstiju. Uz maštovito crtanje, glazbu, pjesmice, ritmove i igre djeca predškolske i rane školske dobi oblikuju sheme predpisanja i početne vještine pisanja rukom. Djeca uče koordinirati tijelo, oči, ruke i dvije moždane hemisfere.“ (V.Velički, predavanje, 2CO2) Campbell (2005.) navodi kako glazba može poboljšati sposobnost usredotočenja, unaprijediti sposobnost donošenja intuitivnih zaključaka i sposobnosti rješavanja prostornih i vremenskih zadataka.

2.2. Utjecaj glazbe na emocionalni razvoj

Glazba kod djeteta izaziva radost već od prvih mjeseci i bogati njegov emocionalni život. Glazba potiče djetetovu aktivnost, budi interese, radoznalost i znatiželju. Isto tako glazba smiruje dijete i tješi ga u kada je uznemireno. Uspavanke su primjer pjesmice koja dijete smiruje te povezuje s majkom ukoliko je majka pjeva. Na neugodne zvukove dijete će

reagirati plaćem, mrštenjem ili okretanjem od izvora zvuka jer kod djeteta izazivaju neugodne osjećaje te mu smetaju. Glazba može imati utjecaj i na djetetovo samopoštovanje: „Glazbena obuka kod djece može imati učinak na poboljšanje slike o sebi, samosvjesnost, samokontrolu i razvijanje pozitivnih stavova o sebi (Rickard i sur., 2013.) uključujući osjećaje samopouzdanja i motivacije (Hallam, 2010.b).“ (Lidija Nikolić,2014.,Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta, 149.str.)

2.3. Utjecaj glazbe na socijalni razvoj

Glazba osim na emocionalne i intelektualne utječe i na socijalne aspekte razvoja. Od najranije dobi dijete glazbu doživljava preko odrasle osobe, roditelja i odgojitelja, s kojom postavlja socijalni kontakt. Kasnije u interakciji s djecom, dijete je upućeno kroz pjesmu i glazbene igre na drugu djecu. Na metodikama je često vidljivo kako djeca koja nisu socijalno vješta, puno lakše sudjeluju u glazbenim aktivnostima s ostalom djecom. „Grupno muziciranje svrstava i udružuje pojedince u stanje zajedništva te usmjerava pozornost djece jednih na druge, što povratno djeluje na njegovanje razvoja socijalnih vještina kao što su empatija i poštovanje te promovira pozitivno socijalno ponašanje.“ (Lidija Nikolić,2014.,Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta, 149.str.)

2.4. Utjecaj glazbe na tjelesni razvoj

Glazba utječe na razvoj motoričkih vještina, a plesom i pokretanjem uz glazbu pomažemo razvoju koordinacije. „Djeca gotovo da ne mogu mirovati dok slušaju glazbu, pokret izvire iz njih dok pjevaju, čak i dok pričaju jer su djeca sinkretična bića.“ (Heda Gospodnetić, 2015.,Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima) Mnoga istraživanja s djecom rane i predškolske dobi pokazala su pozitivan učinak glazbe na razvoj motoričkih vještina, točnost izvođenja pokreta i izdržljivosti. Znanstvenici su također uvidjeli i poboljšanje u bacanju, hvatanju, skakanju i poskocima. (Nikolić,2014.) Fina motorika može se razvijati izradom i korištenjem glazbala. „Učenje sviranja instrumenta podrazumijeva usavršavanje fine motoričke vještine (Schlaug i sur., 2005.) i utoliko neupitno poboljšava psihomotorne vještine kod djece.“ (Lidija Nikolić,2014.,Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta, 151.str.)

3. ODGOJITELJEVA ZADAĆA

Gospodnetić (2015.) navodi kako je cilj metodike glazbene kulture da odgojitelji nauče djecu oplemeniti glazbom te da ona bez prisile ili vježbe, već jedino za svoju dušu, spontano sviraju, pjevaju i plešu. Važno je da odgojitelj djeci nudi nove glazbene sadržaje te ih različitim aktivnostima potiče na glazbene aktivnosti. Prema Elkindu djeci bi trebalo svakog dana omogućiti bavljenje glazbom, glazbena iskustva i doživljaje, ali bez opterećenja. On navodi kako je glazba uživanje u glazbenom doživljaju te takva treba i ostati. Prema Slunjski (2013.) u razvoju glazbenog jezika djetetu može pomoći poticajno glazbeno okruženje kojim potičemo djetetov razvoj muzikalnosti. "Pozitivna i poticajna sredina presudna je za njihov razvoj. Poznato je da se djeca rađaju s određenim dispozicijama za razvoj glazbenih sposobnosti, a o okruženju u kojem rastu i o njihovoj aktivnosti ovisi koliko će se te sposobnosti razviti. Zato je već u prvoj godini života, pa nadalje, djeci potrebno što češće omogućavati susrete s glazbom i sa što više ugodnih zvučnih doživljaja." (Marić i Goran, 2013, str. 13)

3.1. Glazbene kompetencije odgojitelja

Odgojitelji glazbene kompetencije stječu na Preddiplomskom studiju za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koji je dio Učiteljskog fakulteta u Zagrebu gdje pohađaju kolegije Glazbena kultura, Instrument 1, Instrument 2, Instrumentalna pratnja s pjevanjem 1, Metodika glazbene kulture 1, Metodiku glazbene kulture 2 i Instrumentalna pratnja s pjevanjem 2. Iako je glazbeno područje zastupljeno na fakultetu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u istraživanju koje je provela Sabina Vidulin 2014./2015. godine u pulskim i rovinjskim dječjim vrtićima na uzorku od 80 odgojiteljica pokazalo je da 50% odgojiteljica smatra da nisu uspješne u pjevanju, a više od 80% smatra da nisu uspješne u sviranju. Prema Vidulin tokom studija bi trebalo posvetiti veću pozornost usvajanju i usavršavanju glazbenih kompetencija odgojitelja, a Gospodnetić navodi kako odgajatelji koji nemaju prethodno glazbeno iskustvo često pokazuju nesigurnost u svom radu. „Kompetentan odgojitelj će svojim odgojnim intervencijama različite razine dječjih glazbenih kompetencija pretvoriti u izazov, avanturu i suradnju.“(Habuš Rončević, Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi,2014., 182.str.)Isto tako ističe se da bi odgajatelji trebali biti upoznati s kratkim skladbama kako bi djeci mogli ponuditi kvalitetnu glazbu što ranije. „Nije važno postoji li talent kod odgojitelja jer se sve može izvježbati. Ni

najtalentiraniji glazbenici bez vježbanja ne bi razvili vještine i postigli rezultate“ (Gospodnetić, 2015, str. 53, prema Čudina- Obradović, 1991).

3.2. Uloga odgojitelja

Habuš Rončević u svom radu navodi suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece. Uloga odgojitelja kao motivatora je prva uloga koju navodi. Odgojiteljeva uloga je kod djeteta pobuditi zanimanje za glazbu raznim glazbenim aktivnostima. Kako bi dijete bilo zainteresirano za glazbu ona mu mora biti sadržajem bliska, zbog toga je vrlo važan odabir pjesme ili skladbe. Jednaku ulogu u glazbenom razvoju imaju i instrumenti koje je prema mogućnostima potrebno osigurati djeci. Kako bi glazbeni doživljaj bio potpun djecu bi ponekad trebalo odvesti na koncert ili priredbu te ih motivirati za izražavanje glazbenih doživljaja verbalno, ali i kroz likovne i plesne aktivnosti. Druga uloga odgojitelja je uputiti dijete u glazbu tj. biti posrednik. „Odgojitelj neizravno, kao posrednik, sudjeluje u glazbenim aktivnostima djece stvarajući materijalno-prostorne preduvjete za njihovo odvijanje.“ “Glazbene aktivnosti također pridonose jačanju komunikacijskih vještina, razvoju motorike, apstraktnom mišljenju, razvoju socijalnih kompetencija, razvoju koncentracije, osjećaju za lijepo, ritmu i pokretu. „ (Habuš Rončević, Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi,2014., 182.str.) Odgojitelj kao posrednik treba izbjegavati izravno vođenje djece u glazbenim aktivnostima već treba pokazati svoju prilagodljivost i spontanost koja mu pomaže da prati djecu, njihove potrebe i interese. Treća odgojiteljeva uloga je uloga u kojoj odgojitelj preuzima funkciju suigrača. „Navedena uloga označava simetričnost u uspostavi međusobnih odnosa, a karakterizira je uzajamna ravnopravnost, poštivanje, prihvaćanje i suradnja. Uloga suigrača u glazbenim aktivnostima zahtijeva od odgojitelja da s vremena na vrijeme napusti stav nadzora nad djetetom i organizatora glazbene aktivnosti.“ (Habuš Rončević, Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi,2014., 183.str.) Kako bi se doprinijelo češćem provođenju kvalitetnih glazbenih aktivnosti u ranim i predškolskim ustanovama odgojitelji bi trebali biti osviješteni o važnostima glazbenog odgoja za djetetov razvoj. Istraživanje koje je, 2019. godine, provela Snježana Dobrota pokazuje kako odgojitelji ipak više provode glazbene aktivnosti za koje se smatraju kompetentnijima. Da bi se osviještenost postigla potrebno je pratiti i bilježiti dječje interese i potrebe kako bi realizirali ciljeve glazbenog odgoja, ali i unaprijedili vlastite vještine i znanja za provođenje glazbenih

aktivnosti. (Kultura predškolske ustanove u svjetlu glazbenih kompetencija odgojitelja, Magdalena Miočić 84.-85.str.)

4. GLAZBENE AKTIVNOSTI

Glazbene aktivnosti imaju veliki značaj u glazbenom razvoju djece, one su „način vođenja određenog programa koji vodi do realizacije jednog ili više sadržaja“ (Gospodnetić, Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 1, 2015., 55.str.) Psiholozi u glazbenim aktivnostima savjetuju suradnički, a ne natjecateljski način rada, kako bi aktivnost bila opuštena, zato je poželjno izbjegavati igre u kojima ima pobjednika i gubitnika kako se djeca koja stalno gube ne bi osjećala loše. Za uspješnu aktivnost potrebna je ravnoteža između odgojiteljevih i dječjih želja i inicijativa, ali i ideja roditelja koji će drage volje prihvatiti sudjelovanje u glazbenim aktivnostima. Izvođenje glazbe u glazbenom kutiću ne bi smjelo biti zasjenjeno galamom iz nekog drugog centra u sobi, zbog toga treba pomno razmisliti o razmještanju centara u sobi, kako bi djeca što duže bila u glazbenoj aktivnosti i što bolje doživjela glazbu. Glazbene aktivnosti imaju mnogo sadržaja, a najčešći su igre s pjevanjem, obrada pjesme, obrada brojalice, aktivno slušanje glazbe, poticanje dječjeg stvaralaštva i sviranje na udaraljka. (Gospodnetić, Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 1, 2015.)

4.1. Igre s pjevanjem

Igre s pjevanjem su pjesme koje imaju svoja pravila po kojima se igraju. Ispod svake pjesme stoji točan opis kako se izvode pokreti i uz koju frazu se izvode. U obradi igre s pjevanjem možemo koristiti aplikacije ili lutke, ovisi o kojoj je igri riječ. Djeca su za vrijeme igranja igara s pjevanjem u formaciji kola ili vrste, odgojitelj objašnjava pravila, daje intonaciju te igra može početi. Igra se ponavlja od 5 do sedma puta ovisno o interesu djece. Igre koje imaju više varijanti ne igramo na više načina već odabiremo onaj koji je djeca već znaju. Igre s pjevanjem stvorila su djeca te takve igre spadaju u folklornu baštinu. (Gospodnetić, 2015.)

ČVORAK

Čvo - rak, čvo - rak slu - šaj sa - da ka - ko pje - va na - ša
Na - da. Hajd' po - go - di tko - je to pa - češ i - či na mje - sto.

Djeca se kraču u kolu držeći se za ruke a u sredini je čvorak zavezanih očiju. Na kraju svi stanu a čvorak ide do jednog djeteta i opipom pokušava pogoditi njegovo ime. Ako u nekoliko pokušaja ne uspije pogoditi, odgajatelj mu može pomoći savjetima.

Slika 3 primjer igre s pjevanjem (Pjesmom kroz igru, Josipa Kraljić)

4.2. Obrada pjesme, brojalice i aktivno slušanje glazbe

U metodici razlikujemo pjesme za djecu i dječje narodne pjesme. Pjesme za djecu napravili su odrasli te se najčešće zna ime autora dok su dječje narodne pjesme stvorila djeca te one pripadaju dječjem folkloru. U vrtićima se ipak najčešće izvode dječje (narodne) pjesme. U dječjem vrtiću biramo pjesme koje su djeci prilagođene tekstom, opsegom i stilom te su pjesme najčešće na hrvatskog jeziku iako se u grupama koje uče neki od stranih jezika mogu pjevati i pjesme na stranom jeziku. Pjesme se dijele na pjesme za mlađu, srednju i stariju skupinu, a razlikuju se po opsegu. Sve pjesme sadrže važne elemente, a to su: melodija, ritam, tempo, dinamika, harmonija, metar, tekst, glazbeni oblik i karakter. (Gospodnetić, 2015.)

PATAK

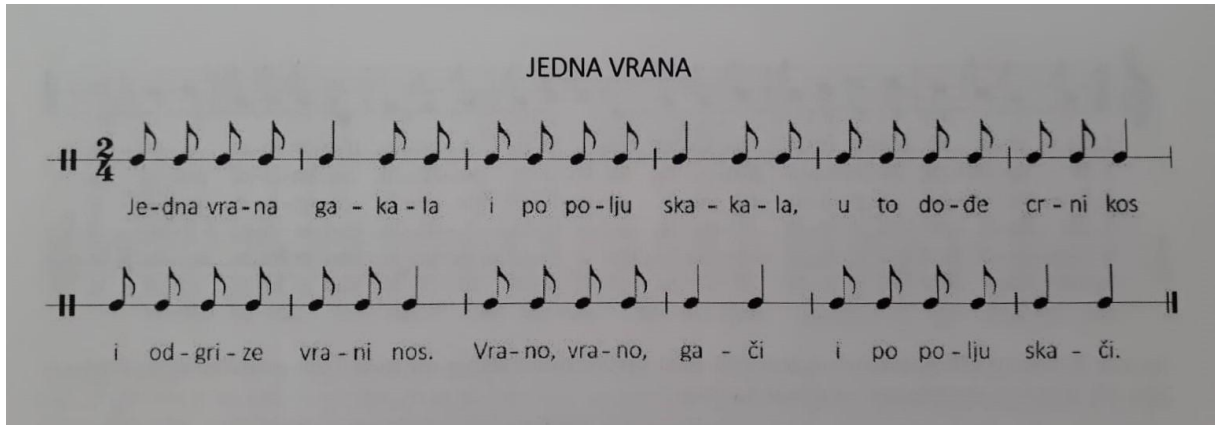
Tekst: G. Tartalja
Glazba: J. Bitenc

I - de, i - de pa - tak na da - le - ki put.
Re - pić mu je kra - tak, kljun je nje - gov žut.
Ka - o voj - nik stu - pa, tra - ta - ra - ta ta.
I - de da se ku - pa, kva - kva, kva - kva. kva.

Slika 4 primjer pjesme za djecu (Pjesmom kroz igru, Josipa Kraljić)

„Brojalica je vrsta ritmičkog govora koja stvaraju uglavnom sama djeca i služi ima za razbrojavanje.“ (Gospodnetić, Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 1. 2015. 103.str) Upravo ta svrha razbrojavanja daje posebnu moć brojalici, čiji kraj djeca najčešće

naglase jer je upravo zadnji slog određuje tko će biti odabran. Brojalice razlikujemo na one sa smislom i bez smisla, one u mješovitoj mjeri te one s melodijom. (Gospodnetić, 2015.) Djeci nije važno imaju li riječi u brojalici značenje ili ne već uživaju u zvučnoj igri glasova i svom stvaralačkom činu. Djeca kroz igru prenose brojalice s generacije na generaciju, smišljaju nove i mijenjaju postojeće po svom ukusu. (Marić, Goran, 2013., Zapjevajmo radosno)

Slika 5 primjer brojalice (Pjesmom kroz igru, Josipa Kraljić)

Aktivno slušanje u djece razlikuje se od aktivnog slušanja odraslih. Aktivno slušanje s djecom trebalo bi trajati do 3 minute, a prednost treba dati vedrijoj i živahnijoj glazbi. Djeca se za vrijeme slušanja mogu kretati kako bi doživjeli glazbu, a odgojitelj može povremeno skrenuti pažnju na nešto npr. „Pusti neka te glazba nosi.“, „Slobodno se vrtite, možete ići po cijeloj sobi.“ itd. Slušanje neke skladbe može biti uklopljeno u priču ili predstavu. (Gospodnetić 2015.)

Ova tri oblika aktivnosti mogu se obraditi na tri načina, pokretom, aplikacijama i udaraljka. Obrada uz pokret ostvaruje se kada djeca ili odgojitelj smisle pokret. Pokret se stvara tako što odgojitelj slijedi jedan ili više elemenata kompozicije u jednostavnoj koreografiji. Načina za obradu pjesme, brojalice i aktivnog slušanja je puno, a u radu je potrebno kombinirati više elemenata kako bi aktivnost bila što zanimljivija. Obrada uz aplikacije je drugi način koji se koristi u aktivnostima. U ovom slučaju aplikacija je u službi jednog ili više elemenata skladbe, a djeca oponašaju odgojitelja istodobno dok ga gledaju. (Gospodnetić, 2015.)

4.3. Poticanje dječjeg stvaralaštva

Djeci je svakodnevno potrebno omogućiti kvalitetnu glazbu te što više glazbenih doživljaja kako bi stekli što više iskustava i znanja na temelju kojih imaju materijala za maštu

i improvizaciju. Pokret se navodi kao prirodni pokazatelj dječjeg doživljaja, a djeca još svoje doživljaje iskazuju kroz crteže i priče. „Djetetu je važno ono što stvara, ono ima potrebu za tim. To je takva potreba da se uopće ne može ugasiti. Važniji im je čin ili proces stvaranja, nego sam učinak.“ (Gospodnetić, 2015. Metodika za rad u dječjim vrtićima 1, 258.str.) Isto tako odgojiteljima bi trebalo biti važniji proces od krajnjeg produkta, a glava uloga odgojitelja je potaknuti dječje stvaralaštvo i ne kočiti kreativnost. “Nije, dakle, važan cilj, nego je važan sam stvaralački proces koji se sastoji od igre, samostalnog istraživanja i otkrivanja te popratni doživljaj i veselje djeteta u samoj aktivnosti.“ (Blaženka Bačlija Sušić, Dječje glazbeno stvaralaštvo: stvaralački i autotelični aspekt, 2018., 75.str.) U glazbenom stvaralaštvu djeca se najčešće izražavaju glasom, a svoje melodije počinju improvizirati već u drugoj godini.

4.4. Sviranje na udaraljka

Skoro u svakoj vrtićkoj sobi dostupne su udaraljke. Skup udaraljki koji se upotrebljava u vrtićkoj praksi naziva se Orffov instrumentarij, a dobio je ime po njemačkom kompozitoru Carlu Orffu. Udaraljke se dijele na melodijske i ritamske. Melodijske udaraljke imaju određenu visinu zvuka te kod njih čujemo tonove, a neke od njih su: ksilofon, metalofon, zvončići, zvona, crotales, vibrafon, timpani i gong. (Gospodnetić, 2015.)

Slika 6 ksilofon

Slika 7 crotales

Slika 8 timpani

Slika 9 metallofon

Slika 10 gong

Ritamske udaraljke su udaraljke koje nemaju određenu visinu zvuka te ne daju tonove. Svoje tijelo možemo smatrati ritamskom udaraljkom jer kada nam se neka glazba sviđa odmah krenemo lupkati metar nogom, rukom itd. Na ritamskim udaraljka svira se samo ritam. Neke od ritamskih udaraljki su štapići, ručni bubanj, mali bubanj, triangel, tam-tam, veliki bubanj, činele, zvečka, tamburin, praporci, drveni bubnjić, kastanjete, čegrtaljke, bič, agogo, guiro, zvonca i bambusove visilice. (Gospodnetić, 2015.)

Slika 11 ručni bubanj

Slika 12 triangel

Slika 13 tamburin

5. KORIŠTENJE INSTRUMENATA U RPOO

Kako bi provođenje glazbenih aktivnosti bilo uspješno važno je osigurati kvalitetno i poticajno okruženje koje će zadovoljavati sve djetetove potrebe. U prostorima za rani i predškolski odgoj i obrazovanje mogu se naći mnogi centri pa tako i centar za glazbeno izražavanje i stvaranje u kojem glavno mjesto zauzimaju predmeti s kojima djeca mogu eksperimentirati i proizvoditi zvukove.(Marić, Goran, 2013.) Istraživanje koje je proveo Benjamin Mjeržva pokazuje kako su djeca motiviranija za glazbene aktivnosti koje se sastoje od interpretacije na glazbenim instrumentima, u takvim aktivnostima djeca ostaju puno dulje te aktivnije sudjeluju u njima. „Prisutnost kvalitetnog glazbenog instrumenta i dobra interpretacija pjesama na njemu, omogućuje djeci cjelovitiji doživljaj glazbe te ih samim time potiče na aktivnije sudjelovanje i na izraz stvaralaštva kroz spontane improvizacije pokreta, pjevanja i sviranja.“ (Benjamin Mjeržava,2018.,33.str.) Djeca koja imaju dobro razvijen sluh lako će se uz pomoć glasa uživjeti u glazbenu aktivnost, a Tomerlin (1969.) navodi kako će djeci koja imaju slabije razvijenu muzikalnost goditi instrumenti kako bi se lakše uživjeli u glazbenu aktivnost, a isto tako Marić i Goran (2013.) navode da uz pomoć instrumenata koje posjedujemo i koristimo u glazbenim aktivnostima možemo utjecati na razvoj muzikalnosti kod djece. Ponekad materijalni uvjeti nisu savršeni te odgojitelji nemaju sve potrebne instrumente koji bi odgovarali željama i potrebama djece, ali Slunjski (2013.) navodi kako i obični predmeti koji nama ne izgledaju privlačno, djeca promatraju na posve drugačiji način te ih mogu iskoristiti kao instrument. Instrumentima djeca mogu izražavati različite ideje i doživljaje te pričati vlastitu „glazbenu priču“, mijenjanjem ritma, tempa, tonova i glasnoće (Slunjski, 2013.)Tako razne „otpadne“ materijale kao što su kutijice, plastične čašice, limenke, plastične bočice, poklopci raznih veličina, ljuske od oraha možemo iskoristiti u glazbenom centru. Marić i Goran (2013.) navode a u glazbenom centru treba češće mijenjati materijale i dodavati nove koji potencijalno uz dječju preinaku mogu postati novi instrumenti. Samostalnom izradom glazbala djeca spoznaju svoje sposobnosti, surađuju te kroz zajedničku igru uče i razvijaju pozitivnu sliku o sebi. Najmlađima, djeci do 3 godine, biti će atraktivni razni papiri koje mogu trgati, šušcati s njima i savijati ih te na taj način istraživati različite zvukove. Nešto starija djeca više će se zainteresirati ako u skupinu donesemo gotove ili izrađene instrumente, kao što su nekada naši stari izrađivali glazbala za svoju djecu. Instrumenti koje donesemo izazvat će buku u sobi dnevnog boravka zato je važno uvoditi ih postupno te djecu upozoriti na način na koji se instrumenti koriste te kako se s njima postupaju.(Marić, Goran,2013.) U skupinu možemo donijeti i neoblikovane materijale te

napraviti radionicu u kojoj će djeca sama ili uz roditeljsku pomoć izraditi instrumente. Na taj način djeca će sudjelovati u cijelom procesu, od izrade do korištenja samih instrumenata.

Slika 14 Instrumenti izrađeni od neoblikovanog materijala u dječjem vrtiću Sisak stari

6. Orkestralna predstava

„Orkestralna predstava“ zamišljena je kao skup aktivnosti u koje spada izrada instrumenata kao uvodna aktivnost koja se provodi dan prije izvođenja stolne predstave napravljena prema bajci Trnoružica, a upotpunjene je ulomcima iz istoimenog baleta skladatelja Petra Iljiča Čajkovskog te niza aktivnosti nakon više izvođenja predstave. Cilj aktivnosti prije i poslije predstave kao i same predstave je upoznati djecu s ulomcima iz baleta Trnoružica, razvijati pozorno slušanje, raspoznavanje različitih zvukova te poticati interes za glazbu.

6.1. Stolna predstava

Kako bi upotpunili priču ili bajku koristimo se raznim sredstvima, rekvizitima, gestama i formulama. Stolna predstava je metodički model kojim također možemo upotpuniti priču, a najviše je zastupljena u waldorfskim dječjim vrtićima. Takav oblik rada kod djece potiče maštu, zamišljanje te stvaranje unutrašnjih slika. Stolna predstava treba sadržavati pokret i govor, ali ne smije imati previše detalja. Predstava se izvodi na stolu koji je prekriven jednobojnom tkaninom, a planine i doline napravimo tako da umetnemo različite predmete ispod tkanine. Lutkice za stolnu predstavu trebaju biti jednostavne, te se mirno kretati tijekom predstave. (Velički, 2014.)

6.2. Priprema za predstavu „Trnoružica“

Kako bi predstava djeci bila što zanimljivija, lutke za stolnu predstavu izradila sam sama od „otpadnih“ materijala kao što su tuljci od rola papira, til, tkanina, perlice i kolaž papir. Sama izrada lutaka je prikazana u slijedu slika. Na slici 15 prikazan je obična rola od papira koja je osnova lutke, na koju se stavlja kolaž papir(prikazan na slici 16 i 17) te til koji predstavlja haljinicu i krila(prikazano na slici 18 i 19). Glava lutke napravljena je od tkanine i vate (slika 20 I 21). Gotova lutka prikazana je na slici 22. Scenografija predstave sastoji se od dvorca i drveća koje sam također izradila od „otpadnih materijala“ kao što je kutija od cipela, plastične čaše, kolaž papir itd. i tkanine u dvije različite boje koje sam stavila na stol. Scenografija (slika 23) je napravljena jednostavno kako bi ostalo prostora za dovršenje u dječjoj mašti.

Slika 15

Slika 16

Slika 17

Slika 18

Slika 19

Slika 20

Slika 21

Slika 22

Slika 23

6.3. Tijek aktivnosti kroz tjedan dana

6.3.1. Uvodna aktivnost: Izrada glazbala s djecom

Dan prije predstave s djecom započinjemo razgovor o instrumentima koje poznaju, kako izgledaju ti instrumenti, od čega su napravljeni, gdje se koriste i kako zvuče. Zatim najavimo da ćemo sutra imati predstavu u kojoj ćemo čuti razne instrumente te djeci pokažemo slike tih instrumenata i pustimo zvuk instrumenta na mobitelu ili nekom od nosača zvuka. Nakon razgovora i slušanja, slike instrumenata stavimo na stol gdje se nalaze pripremljeni materijali te prema slikama djeca izrađuju instrumente, koje kasnije mogu

ukrasiti prema svojim željama. Svoje instrumente mogu ponijeti na tepih gdje će se održavati predstava.

6.3.2. Razgovor s djecom o glazbalima

Prije same predstave razgovaramo s djecom i postavljamo pitanja: „Koje instrumente ste izradili?“, „Jeste li gdje vidjeli takve instrumente prije?“, „Gdje sve vidamo instrumente?“ Zatim djeci kažemo: „Danas sam za vas pripremila predstavu Trnoružica u kojoj ćemo čuti skladbe od Petra Iljiča Čajkovskog. On je počeo svirati glasovir s 5 godina, bio je star baš kao i vi sada, a kasnije je skladao balet Trnoružica. Skladbe ćemo čuti u predstavi, zato dobro i pozorno slušajte.“

Likovi u predstavi

Slika 24 vila Jorgovanka i vilinske kume

Slika 25 princeza Aurora

Slika 26 princ Florimund

Slika 27 kralj Florestan

Slika 28 kraljica Florestan

Slika 29 vila Karabozza

6.3.3. Metodički postupak: "Trnoružica"

Trnoružica		
Proslava povodom rođenja princeze Aurore.	Slika 30 Proslava povodom rođenja princeze Aurore	Petar Iljič Čajkovski: Prolog, Ulazak vila
Dolazak vile Jorgovanke i vilinskih kuma.	Slika 31 Dolazak vile Jorgovanke i vilinskih kuma	Petar Iljič Čajkovski: Prolog, Vila Pjevica

Dolazak vile Karaboze koja na princezu Auroru baca prokletstvo: „Na svoj šesnaesti rođendan Aurora će se ubosti vretenom u prst i umrijeti.“

Slika 32 Dolazak vile Karaboze

Petar Iljič Čajkovski:
Prolog, Karaboza i vila
Jorgovanka

Vila Jorgovanka tjera zlu vilu Karabozu u šumu i mijenja zlu čaroliju za dobru kako bi spasila princezu Auroru.

**Slika 33 Vila Jorgovanka tjera zlu vilu
Karabozu u šumu**

Petar Iljič Čajkovski:
Prolog, Karaboza i vila
Jorgovanka

Godine u kraljevstvu prolaze, a kralj i kraljica su sve zabrinutiji što se više bliži šesnaesti rođendan njihove kćeri princeze Aurore, zato su naredili da se iz kraljevstva uklone svi oštri predmeti	Slika 34 kralj i kraljica naredili su uklanjanje svih oštih predmeta iz kraljevstva	Petar Iljič Čajkovski:Prvi čin, Trnoružičin valcer
Proslava šesnaestog rođendana princeze Aurore	Slika 35 Proslava šesnaestog rođendana princeze Aurore	Petar Iljič Čajkovski:Prvi čin, Adagio s ružama
Zla vila Karaboza dolazi na proslavu i princezi Aurori daruje buket cvijeća u kojem je skriveno vreteno koje je uspavalo princezu Auroru, ali i cijelo kraljevstvo.	Slika 36 Karaboza daje buket princezi Aurori	Petar Iljič Čajkovski: Prvi čin, Kletva

Vila Jorgovanka putuje stotinu godina i napokon pronalazi princa Florimunda koji je odmah bio spreman pomoći uspavanom kraljevstvu.

Slika 37 vila Jorgovanka pronalazi princa Florimunda

Petar Iljič Čajkovski: Drugi čin, Princ Florimund i vila Jorgovanka

Vila Jorgovanka dovodi princa Florimunda do princeze Aurore. Kada je princ Florimund poljubio princezu Auroru ona se počela buditi, kao i cijelo kraljevstvo.

Slika 38 princeza Aurora se budi

Petar Iljič Čajkovski: Drugi čin, Panorama

Vjenčanje princa Florimunda i princeze Aurore.

Slika 39 vjenčanje princeze Aurore i princa Florimunda

Petar Iljič Čajkovski: Treći čin, Vjenčanje, Koda

6.3.4. Završni dio

Nakon predstave djecu pitamo koji dio predstave im se najviše svidio. Kakvo raspoloženje vlada dijelu koji ih se najviše dojmio, kako su se osjećali... Završni dio aktivnosti možemo organizirati kao igru pogađanja. Djeca trebaju pogoditi u kojem dijelu predstave su čuli određenu skladbu ili instrument koji su izradili, s vremenom možemo ubaciti i nazive skladbi. Kada su djeca već dovoljno upoznala samu priču i tijek radnje, nakon nekoliko dana, možemo zaigrati igru „Igramo se Trnoružice“ koja služi za produblјivanje priče, ali i uvježbavanje izgovora i ritma. Igra se igra tako da izaberemo jedno dijete koje će biti Trnoružica te to dijete sjedi u središtu kruga. Nakon što smo odabrali Trnoružicu, odaberemo zlu vilu, dobru vilu i kraljevića koji na početku igre stoje u krugu s djecom, a kad se pjevaju stihovi koji se odnose na njih onda ulaze u sredinu kruga. Djeca koja se nalaze u krugu pjevaju pjesmu o Trnoružici i rade odgovarajuće pokrete. (Tablica iz knjige Pričanje priča-stvaranje priča, Vladimira Velički, 2014., 3.str.)

Trnoružica je lijepo dijete, lijepo dijete, lijepo dijete,	Dijete koje je izabrano da bude Trnoružica.
Trnoružica je lijepo dijete, lijepo dijete.	Trnoružica stoji u sredini kruga.
U dvorcu je ona živjela, živjela, živjela.	Djeca koja stoje u krugu podižu ruke kao da grade dvorac.
U dvorcu je ona živjela, živjela.	
Trnoružice budi oprezna, oprezna, oprezna. Trnoružice budi oprezna, oprezna.	Djeca u krugu plješću.
Ušla je zla vila, zla vila, zla vila. Ušla je zla vila, vila zla.	Djeca u krugu mašu rukama kao da drže čarobni štapić.
Ušla je dobra vila, dobra vila, dobra vila. Ušla je dobra vila, dobra vila.	Djeca u krugu mašu rukama kao da drže čarobni štapić.
„Spavaj stotinu godina, sto godina, sto godina, Spavaj stotinu godina, godina sto!“	Dijete u krugu legne i zatvori oči.
Živica je narasla, ogromna, narasla, Živica je narasla, ogromna.	Djeca u krugu mašu rukama poput drveća.
Do dvorca dođe kraljević, kraljević, kraljević, Do dvorca dođe kraljević, kraljević.	Jedno dijete, kraljević, trči s vanjske strane kruga, oko druge djece kao da jaše konja.
Mačem posiječe živicu, živicu, živicu,	„Kraljević“ se pravi da siječe živicu.

Mačem posiječe živicu, živicu.	
I on probudi Trnoružicu, Trnoružicu, Trnoružicu, I on probudi Trnoružicu, Trnoružicu.	„Kraljević“ uzima „Trnoružicu“ za ruku i budi je.
I onda su se vjenčali, vjenčali, vjenčali, I svadbu su proslavili, proslavili.	Djeca plješću.
I mi smo bili pozvani, pozvani, pozvani, I mi smo bili veseli, veseli.	Djeca skakuću u krugu i plješću.

7. Zaključak

Glazba je sastavni dio života svakog djeteta, ono glazbu čuje i prije samog rođenja, a prisutna je kroz cijelo djetetovo odrastanje. Djetetu je potrebno pružiti razne glazbene doživljaje kroz različite aktivnosti kojima se potiče pjevanje, ples, slušanje, mašta i dječje stvaralaštvo. Kroz takve aktivnosti utječemo na djetetov intelektualni, tjelesni, socijalni i emocionalni razvoj. Upravo je na odgojiteljima zadatak pratiti i bilježiti napretke u razvoju te prema tim spoznajama planirati daljnji razvoj dječjih glazbenih sposobnosti.

Glazbene sposobnosti razvijat ćemo raznim glazbenim aktivnostima kao što su igre s pjevanjem, brojalice, pjesme za djecu itd., a djeci je važno ponuditi više različitih sadržaja kako bi što bolje doživjela glazbu. Svakodnevnim susretom djeteta s glazbom kod djeteta se razvija potreba za slušanjem, ali i pjesmom i plesom. Glazbene aktivnosti možemo upotpuniti glazbalima koja djecu motiviraju, ali i pomažu da sami otkriju svijet glazbe mijenjanjem tempa, ritma i glasnoće.

Za potrebe ovog završnog rada osmislila sam niz aktivnosti koje sam nazvala „Orkestralna predstava“. U aktivnosti se ubraja izrada instrumenata s djecom, izvođenje stolne predstave pod nazivom „Trnoružica“ upotunjene ulomcima iz istoimenog baleta skladatelja Petra Iljiča Čajkovskog te igre koje su planirane nakon predstave. Ove aktivnosti za cilj imaju razvijati pozorno slušanje, razvijati interes za glazbu, upoznati djecu s ulomcima iz baleta „Trnoružica“, razvijati koncentraciju i poticati vedru i veselu atmosferu.

Literatura

Slunjski Edita (2013.) Kako djetetu pomoći da... (p)ostane kreativno i da se izražava jezikom umjetnosti, Zagreb, Element

Marić Ljerka, Goran Ljiljana (2013.) Zapjevajmo radosno, Zagreb, Golden marketing-Tehnička knjiga

Gospodnetić Heda (2015.) Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 1, Zagreb, Mali profesor

Gospodnetić Heda (2015.) Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 2, Zagreb, Mali profesor

Don Campbell (2005.) Mozart efekt, Dvostruka duga Čakovec

Čudina – Obradović, M. (1991), Nadarenost. Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje. Zagreb, Školska knjiga

Tickle Courtney Jessica (2019.), Orkestar priča priču; Trnoružica, Školska knjiga

Kraljić Josipa, skripta Pjesmom kroz igru

Tomerlin, V. (1969.), Dječje muzičko stvaralaštvo. Zagreb, Školska knjiga.

Vidulin Sabina (2016.) Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama:mogućnosti i ograničenja, preuzeto 15.7.2020. <https://hrcak.srce.hr/165136>

Habuš Rončević (2014.) Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi, preuzeto 15.7.2020. <https://hrcak.srce.hr/137253>

Bačlija Sušić Blaženka, (2018.), Dječje glazbeno stvaralaštvo: stvaralački i autotelični aspekt, preuzeto 24.7.2020. <https://hrcak.srce.hr/217456>

Bačlija Sušić Blaženka (2015.), Temeljni aspekti kognitivnih modela djetetova glazbenog razvoja, preuzeto 22.7.2020. <https://hrcak.srce.hr/177222>

Benjamin Mjeržva (2018.) Interpretacija glazbe na instrumentima u radu s djecom rane i predškolske dobi, preuzeto 30.6.2020. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:271957>

Magdalena Miočić (2012.) Kultura predškolske ustanove u svjetlu glazbenih kompetencija odgojitelja, preuzeto 11.8.2020., <https://hrcak.srce.hr/99893>

Snježana Dobrota (2019.) Stavovi odgojitelja predškolske djece prema glazbenim aktivnostima u vrtiću i samoprocjena kompetentnosti za njihovu realizaciju, preuzeto 11.8.2020. <https://hrcak.srce.hr/237832>

Slike

Slika6.

https://www.google.com/search?q=ksilofon+orffov&tbm=isch&ved=2ahUKEwi8odGTx-XqAhXM0aQKHbwqAEIQ2-cCegQIABAA&oq=ksilofon+orffov&gs_lcp=CgNpbWcQAzoCCAA6BAgAEB46BggAEA UQHjoGCAAQCBAeOgQIABAYUP4iWNIUYKZWaABwAHgAgAF2iAGCBpIBAzAuN5gBAKABAaoBC2d3cy13aXotaW1nwAEB&sclient=img&ei=PqcaX7yKKsyjkwW81YCOB A&bih=754&biw=1536#imgrc=OIJU6plSdvSCzM 24.7.2020.

Slika 7 . https://www.google.com/search?q=crotales&tbm=isch&ved=2ahUKEwjPt8SZx-XqAhUG16QKHW3vBqkQ2-cCegQIABAA&oq=crotales&gs_lcp=CgNpbWcQAzICCAAYBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB4yBAgAEB46BAgjECc6BQgAELEDUNicEViCiRVg4IoVaABwAHgAgAGnAYgB weSAQMwLjiYAQCgAQGqAQtn d3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=S6caX4 mA4aukwXt3pvICg&bih=754&biw=1536#imgrc=0bTGq0p3EIlOMM 24.7.2020.

Slika 8. https://www.thomann.de/gb/adams_32_philharmonic_light_timpani.htm 24.7.2020.

Slika 9. <https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fmusicshop.hr%2F21054-metalofon-rockers-jb4030-dvoredni.html&psig=AOvVaw3e1CAsyFYzaUYWYXpOkXYD&ust=1595669786240000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxxqFwoTCMDHlqrL5eoCFQAAAAAdAAAAABAD> 24.7.2020.

Slika10.

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.melodija.si%2Fterapijska-glasbila%2Fgongi%2Fstojalo-za-gong-terre-387805&psig=AOvVaw1Go7TEan7qTyJphQu0O3hh&ust=1595669948571000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxxqFwoTCPCCIPbL5eoCFQAAAAAdAAAAABAK> 24.7.2020.

Skika 11. <https://www.njuskalo.hr/image-w920x690/ostale-udaraljke/bubanj-rucni-12-slika-3550535.jpg> 24.07.2020.

slika12.

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.igrackeshop.hr%2Ftriangl.ht>

[ml&psig=A0vVaw1J62FzDf86YhApTGcHNzYe&ust=1595672811854000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCLimxczW5eoCFQAAAAAdAAAAABAD](http://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fwww.musicshopetida.hr%2Fsubcategory.asp%3Fsubcate%3Dtamburini-77%26cate%3Dudaraljke-73%26id%3D77&psig=A0vVaw1J62FzDf86YhApTGcHNzYe&ust=1595672811854000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCLimxczW5eoCFQAAAAAdAAAAABAD) 24.7.2020.

slika 13.

<https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fwww.musicshopetida.hr%2Fsubcategory.asp%3Fsubcate%3Dtamburini-77%26cate%3Dudaraljke-73%26id%3D77&psig=A0vVaw2qO-uwNVTrknUmzaRpmRuE&ust=1595672937489000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCOCwpYfX5eoCFQAAAAAdAAAAABAJ> 24.7.2020.

slika 14. <https://dvss.hr/glazbeni-kutic-u-skupini-tratincice/> 10.8.2020.

Popis slika

<i>Slika 1 tablica Tijek razvoja glazbenih sposobnosti djeteta</i>	3
<i>Slika 2 tablica Tijek razvoja glazbenih sposobnosti djeteta</i>	4
<i>Slika 3 primjer igre s pjevanjem (Pjesmom kroz igru, Josipa Kraljić)</i>	10
<i>Slika 4 primjer pjesme za djecu (Pjesmom kroz igru, Josipa Kraljić)</i>	10
<i>Slika 5 primjer brojalice (Pjesmom kroz igru, Josipa Kraljić)</i>	11
<i>Slika 6 ksilofon, Slika 7 crotales, Slika 8 timpani</i>	12
<i>Slika 9 metalofon, Slika 10 gong</i>	13
<i>Slika 11 ručni bubanj, Slika 12 triangel, Slika 13 tamburin</i>	13
<i>Slika 14 Instrumenti izrađeni od neoblikovanog materijala u dječjem vrtiću Sisak stari</i>	15
<i>Slika 15, Slika 16, Slika 17, Slika 18</i>	17
<i>Slika 19, Slika 20, Slika 21, Slika 22, Slika 23</i>	17
<i>Slika 24 vila Jorgovanka i</i>	
<i>Slika 25 princeza Aurora Slika 26 princ Florimund Slika 27 kralj Florestan</i>	18
<i>Slika 28 kraljica Florestan Slika 29 vila Karaboza</i>	18
<i>Slika 30 Proslava povodom rođenja princeze Aurore</i>	19
<i>Slika 31 Dolazak vile Jorgovanke i vilinskih kuma</i>	19
<i>Slika 32 Dolazak vile Karaboze</i>	20
<i>Slika 33 Vila Jorgovanka tjera zlu vilu Karabozu u šumu</i>	20
<i>Slika 34 kralj i kraljica naredili su uklanjanje svih oštrih predmeta iz kraljevstva</i>	21
<i>Slika 35 Proslava šesnaestog rođendana princeze Aurore</i>	21
<i>Slika 36 Karaboza daje buket princezi Aurori</i>	21
<i>Slika 37 vila Jorgovanka pronalazi princa Florimnuda</i>	22
<i>Slika 38 princeza Aurora se budi</i>	22
<i>Slika 39 vjenčanje princeze Aurore i princa Florimunda</i>	22

IZJAVA O IZVORNOSTI ZAVRŠNOG RADA

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

Ema Vučnik